

The author concludes that interactive teaching methods are a versatile teaching tools in the process of future educational managers training. They should be used with the aim of their professional competence formation.

Key words: educational manager, professional training, interactive teaching technologies.

Подано до редакції 15.03.2015.

УДК 378.018.43:004.7

© 2015

Зайцева І.О.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

У статті розглядається проблема формування професійної готовності викладачів вишів до роботи в системі дистанційного навчання. З'ясовано сутність поняття "готовність", уточнено трактування готовності педагогів до реалізації дистанційних технологій. Обґрунтовано показники та рівні сформованості, критеріальні характеристики зазначеної готовності. Досліджено структуру професійної готовності викладачів до застосування дистанційного навчання. Визначено організаційно-педагогічні умови формування готовності викладачів до здійснення дистанційних освітніх технологій у вищій школі. У статті описані результати діагностики рівня готовності педагогів до впровадження дистанційного навчання.

Ключові слова: професійна готовність викладача, дистанційне навчання, формування, педагогічні умови, показники та рівні сформованості, критеріальні характеристики, структура, діагностика.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Впровадження інформаційних технологій в усі сфери життєдіяльності вимагає від фахівця інформаційної компетентності, прагнення до постійного професійного зростання, придбання нових знань відповідно до вимог сучасного ринку праці, поєднання професійної діяльності з безперервним навчанням. Розвиток інфраструктури навчальних закладів потребує включення нових підходів, методів і технологій в освітній процес. В умовах інформатизації в навчальних закладах створюються необхідні передумови до виховання у студентів потреби в самостійній пізнавальній діяльності, застосуванні інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітніх цілях. Необхідність застосування сучасних технологій в освіті обумовлена і тим, що в ХХІ ст. людині доводиться працювати над самоосвітою все своє свідоме життя. Безперервна освіта значною мірою пов'язана з дистанційними технологіями навчання, тобто з реалізацією мережових технологій, які, в свою чергу, відкривають великі можливості для ефективного здійснення особистісно-орієнтованої парадигми освіти. Одним з найважливіших принципів впровадження дистанційних технологій в освітній процес вищого навчального закладу є готовність викладачів до організації дистанційного навчання. Готовність педагога до розроблення, апробації та впровадження в навчально-виховний процес педагогічних інновацій постає як необхідний компонент його професійної готовності. Таким чином, дослідження формування готовності викладачів вищої школи до застосування дистанційних освітніх технологій є на сьогоднішній день актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... Аналіз наукових праць за окресленою проблемою засвідчує, що проблемам формування професійної готовності присвячені роботи багатьох дослідників (Г. Бокарьова, К. Дурай-Новакова, М. Дьяченко, Л. Кандибович та ін.). У ряді досліджень готовність викладача розглядається у зв'язку з поняттями "компетентність" і "професіоналізм" (М. Нікандров, І. Резановіч, Н. Сахарова та ін.). Питання формування готовності на рівні теорії професійної педагогіки аналізуються Н. Глуханюк, що досліджує психологічну готовність до педагогічної діяльності педагогів вишів. Готовність педагога до інноваційної діяльності останніми роками досліджують І. Дичківська, О. Бартків, К. Макагон, В.Сластьонін та ін. Аспекти організації, технологій, методичного та кадрового забезпечення якості дистанційного навчання розглядалися А. Андреєвим, А. Ахьяном, О. Бершадським, В. Демкіним, О. Іванніковим, М. Нежуриною, Є. Полат, В. Тихомировим, А. Хуторським, С. Щенніковим, О. Купенко, В. Кухаренко та ін. Проблему діяльності викладачів дистанційного навчання висвітлювали у своїх роботах О. Гаврилова, Н. Мілорадова, М. Моїсеєва, Л. Бурковська, О. Хаустова, Л. Васильченко, Н. Муліна та ін. Приділяють цій проблемі увагу і зарубіжні дослідники Майкл Г.Мор, Вільям Г. Андерсон, Грегори С. Сейлз та ін.

Ознайомлення з науковими дослідженнями вчених засвідчує, що в працях відображені специфіка викладацької діяльності, окремі вимоги до викладачів дистанційного навчання. Незважаючи на вагомий результати наукових пошуків у цих напрямках, поза увагою дослідників залишаються важливі аспекти проблеми формування готовності викладачів вищої школи до впровадження дистанційних освітніх технологій.

Формулювання цілей статті... З огляду на здійснений аналіз ми ставимо за мету визначити підходи до трактування поняття готовності у психолого-педагогічній літературі, з'ясувати сутність готовності викладача до застосування дистанційного навчання, визначити показники та рівні сформованості, критеріальні характеристики зазначеної готовності та педагогічні умови формування готовності педагога до впровадження інформаційних технологій у вищій школі.

Виклад основного матеріалу дослідження... Сучасний етап розвитку системи освіти характеризується зростанням вимог до формування і розвитку нової інформаційної культури. Необхідними чинниками підвищення ефективності й успішності педагогічної діяльності стають комп'ютерна грамотність та інформаційна компетентність педагога. Отже, окреслені мета і завдання актуалізували необхідність теоретичного обґрунтування деяких аспектів проблеми формування готовності педагога до впровадження дистанційних технологій навчання у вищій школі.

Зазначимо, що феномен готовності до різних видів педагогічної діяльності став предметом багатьох психолого-педагогічних досліджень. У педагогічній літературі накопичені певні знання про склад, критерії, функціональні можливості готовності особистості до життя, до праці, до певного виду діяльності як психічного феномена і як мети її становлення. Склад готовності особистості до виконання соціальних функцій в суспільстві визначається сукупністю груп якостей або аспектів особистості: змістовно-процесуального, морального, мотиваційно-цільового, орієнтовно-професійного. Дослідники давно звернули увагу, що людина, яка починає будь-яку діяльність, не досягає відразу найвищих результатів. Готовність – це первинна умова виконання будь-якої діяльності, яка досліджувалася в аспекті особистісно-діяльнісного підходу (С. Рубінштейн, В. Сластьонін, Б. Теплов).

Для з'ясування, якими мають бути умови формування готовності викладачів для роботи в системі дистанційного навчання, необхідно розглянути саме поняття і його складові. Незважаючи на різні підходи до визначення поняття "готовність" у відношенні до будь-якого виду діяльності, всі дослідники розглядають її як необхідну передумову успішної праці фахівця, яка передбачає наявність професійно значущих якостей і властивостей особистості (Т. Воронова, Н. Кузьміна, В. Сластьонін, С. Рубінштейн та ін.). Сутність готовності до будь-якого виду діяльності, як показали дослідження, полягає в нерозривній єдності спонукального (мотиваційного) і виконавського (процесуального) компонентів.

У своїх наукових дослідженнях В. Сластьонін визначає готовність до педагогічної діяльності як особливий психічний стан, який характеризується наявністю у суб'єкта структури певних дій і постійної спрямованості свідомості на їх виконання. Вона містить у собі різного роду установки на усвідомлення педагогічного завдання, моделі ймовірнісної поведінки, визначення спеціальних способів діяльності, оцінку своїх можливостей у їх співвідношенні з труднощами і необхідністю досягнення певного результату [6, с. 78].

О. Бартків вважає, що "готовність до інноваційної педагогічної діяльності – особливий особистісний стан, який передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості і рефлексії" [1, с. 53].

І. Дичківська наголошує, що структуру готовності до інноваційної педагогічної діяльності розглядають як сукупність мотиваційного, когнітивного, креативного, рефлексивного компонентів, що взаємообумовлені та пов'язані між собою [2, с. 248].

В працях науковців М. Дьяченко, А. Романова, Є. Ширшова "готовність" розглядається як психічний стан. Вона має складну структуру, є вираженням сукупності інтелектуальних, емоційних, мотиваційних і вольових сторін психіки людини в їх співвідношенні із зовнішніми умовами і майбутніми завданнями [3; 5; 8]. Цю структуру складають наступні елементи:

- усвідомлення своїх потреб, вимог суспільства, колектива;
- розуміння цілей, вирішення яких призведе до виконання поставленого завдання;
- осмислення та оцінка умов, в яких буде відбуватися майбутня діяльність; актуалізація досвіду, пов'язаного з виконанням відповідних вимог;
- визначення на основі досвіду майбутніх умов діяльності, оптимальних способів вирішення завдання;
- прогнозування, прояв своїх інтелектуальних, емоційних, мотиваційних і вольових процесів, оцінка співвідношення своїх можливостей.

Отже, аналізуючи різні підходи до визначення даного поняття, можна виділити наступні:

1. Готовність – це умова успішного виконання діяльності, яка визначена як активність, що налаштовує особистість на майбутню діяльність.

2. Готовність – активний стан особистості, що забезпечує її самореалізацію у підготовці та вирішенні певних завдань на основі власного досвіду.

Ми розглядаємо готовність до того чи іншого виду діяльності як особливий особистісний стан, який передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості і рефлексії.

Професійна готовність є закономірним результатом спеціальної підготовки, самовизначення, освіти й самоосвіти, виховання й самовиховання. Це – психічний, активно-дієвий стан особистості, складна її якість, система інтегрованих властивостей. Така готовність регулює діяльність, забезпечує її ефективність. Однією з

важливих якостей педагога, умов успішності його як професіонала є готовність до інноваційної діяльності, зокрема у сфері дистанційного навчання.

Структура готовності до дистанційного навчання включає практично ті ж компоненти, що і готовність до навчання взагалі, однак має специфічні особливості, які обумовлені характером діяльності в умовах дистанційної взаємодії. Досліджуючи стан готовності викладачів до дистанційного навчання, ми розглядаємо її як готовність до більш складної професійно-педагогічної діяльності.

У цьому аспекті доцільно використати дослідження М. Дьяченка, який визначає готовність педагогів до складної професійної діяльності як єдність трьох визначних компонентів:

1. Особистісна готовність (мотиваційна, морально-психологічна), що передбачає професійну спрямованість, рівень загальної культури, соціальну зрілість, комунікативні якості та ін.

2. Теоретична готовність (педагогічна і професійна) – наявність володіння системою знань з психології та педагогіки.

3. Технологічна (операційно-діяльнісна) готовність – уміння реалізовувати діагностичні, прогностичні, організаційно-комунікативні та інші функції, необхідні, зокрема, в системі дистанційного навчання [3, с. 54].

Дійсно, викладач, який застосовує дистанційні технології, має бути готовий як професіонал, педагог (тобто мати певні знання та вміння у предметній галузі, володіти засобами та технологіями дистанційного навчання, методами пошуку інформації та навичками роботи в мережі). При побудові моделі готовності до дистанційного навчання враховувалося два аспекти: внутрішній (готовність викладача вищого навчального закладу до застосування дистанційних технологій) і зовнішній (умови навчання).

До внутрішнього аспекту належить суб'єктивна готовність викладача дистанційного навчання:

- знання про організацію навчального процесу в системі дистанційного навчання (особливості, принципи, дистанційні освітні технології);
- знання основ інформатики, необхідних для організації дистанційного навчання;
- знання засобів дистанційного навчання та вміння працювати в мережі;
- знання компонентів освітніх дисциплін;
- сукупність особистісних якостей, необхідних для засвоєння нових знань;
- володіння культурою роботи в мережі та ін.

До зовнішнього аспекту відносимо готовність викладача вищої школи, яка формується завдяки організаційно-педагогічним умовам навчання. Під організаційно-педагогічними умовами розуміємо комплекс взаємопов'язаних обставин, заходів, спрямованих на створення сприятливої творчої атмосфери для роботи викладачів у системі дистанційного навчання, що забезпечує цілеспрямоване управління навчальним процесом у дистанційній формі.

Успіх формування готовності викладачів вищої школи до застосування дистанційного навчання та ефективного здійснення педагогічної діяльності як керованого процесу безпосередньо залежить від ступеня реалізації наступних організаційно-педагогічних умов:

- сприяння подоланню педагогами психологічних бар'єрів застосування дистанційного навчання;
- використання матеріально-технічної бази, яка складається як з технічних засобів – комп'ютера, модема, мережі, – так і з програмних: мережевого забезпечення, електронних підручників, системи діагностики та контролю знань;
- організаційно-методичне забезпечення, яке має включати дистанційні освітні технології, методи роботи в мережі, способи і критерії оцінки знань;
- забезпечення нормативно-правової підтримки з боку вищого навчального закладу, яке повинно надати рекомендації щодо визначення навчального навантаження викладача для роботи в системі дистанційного навчання.

Для визначення рівня готовності викладача нами були розроблені наступні критерії:

- ступінь позитивного ставлення до дистанційного навчання;
- ступінь володіння знаннями, необхідними в роботі викладача дистанційного навчання;
- ступінь сформованості педагогічних умінь для ведення навчального процесу в системі дистанційного навчання.

На етапі формування експерименту ми спостерігали позитивну динаміку зміни готовності викладачів вищої школи до впровадження технологій дистанційного навчання.

По-перше, у викладачів, які пройшли підготовку, змінилося ставлення до дистанційного навчання в цілому. Значно розширився кругозір викладачів щодо основних понять і принципів дистанційного навчання.

У мотиваційній сфері викладачів також відбулися позитивні зміни: практично всі усвідомили значимість дистанційного навчання в сучасних умовах, виявили зацікавленість у розробці необхідних електронних методичних комплексів з дисциплін, що викладаються. У значної частини викладачів відбулося зміщення

пріоритетних мотивів – від прагматичних до професійно-орієнтованих (прагнення реалізувати себе в педагогічній діяльності дистанційного навчання, оволодіння педагогічною майстерністю, взаємозв'язок у професійному та особистісному самовизначенні).

Наступним висновком нашого дослідження стало те, що в процесі підготовки до застосування технологій дистанційного навчання у більшості з викладачів були виявлені істотні позитивні зміни на рівні володіння педагогічними технологіями, у розвитку знань, пов'язаних із застосуванням та проведенням різних видів навчальних занять в системі дистанційного навчання.

Готовність особистості до будь-якої діяльності, у тому числі і готовність викладача до застосування дистанційних технологій можна виразити наступним алгоритмом:

готовність = бажання + знання + уміння

З огляду на різні точки зору науковців (А.Ахаян, С.Маркелова) та у контексті розв'язання завдань нашого дослідження під готовністю педагогів до застосування дистанційного навчання розуміємо інтегративну якість особистості, яка включає в себе мотиваційно-ціннісний, когнітивний і операційно-діяльнісний компоненти [4]. В межах зазначених взаємопов'язаних компонентів ми провели дослідження рівня готовності до ведення дистанційної професійної діяльності 18 педагогів – потенційних викладачів дистанційного навчання.

Критеріями для оцінки готовності педагогів до дистанційного навчання вважаємо сформованість кожного з наступних компонентів:

– мотиваційно-ціннісного, що виражає усвідомлене ставлення педагогів до необхідності і умов організації процесу навчання студентів за допомогою дистанційних технологій (сформованість мотивації педагога до використання дистанційних технологій в навчанні, готовність до вдосконалення власної професійної діяльності), вказує на інтерес до дистанційної освітньої діяльності, прагнення до професійної успішності;

– когнітивного компонента, інтегруючого і фіксує необхідні знання про дистанційні технології навчання, педагогічні засоби, які забезпечують організацію дистанційного навчального процесу;

– операційно-діяльнісного компонента, що ґрунтується на сукупності вмінь педагогів з реалізації навчального процесу за допомогою дистанційних технологій; умінь користуватися комп'ютерним обладнанням та спеціалізованим програмним забезпеченням; навичок працювати в мережі Інтернет.

На основі вищезазначених критеріїв з'ясовано три рівні професійної готовності викладачів до застосування дистанційного навчання (педагогам було запропоновано оцінити кожний критерій за 5-бальною шкалою):

– високий рівень характеризується позитивною мотивацією і вмінням застосовувати дистанційні технології, яскраво вираженою стійкою творчою активністю і продуктивністю;

– середній рівень виражений мотивацією, орієнтованою на особистий професійний успіх; частковими знаннями дистанційних технологій навчання і поверхневим уявленням про можливості їх застосування в процесі навчання; оволодінням інформаційно-комунікаційними технологіями на рівні звичайного користувача персонального комп'ютера;

– низький рівень характеризується нестійкою мотивацією до застосування дистанційних технологій; нерозумінням їх особливостей і можливостей; низьким рівнем комп'ютерної грамотності, невмінням використовувати дистанційні технології навчання.

Наведемо деякі результати дослідження рівня готовності педагогів до застосування дистанційних технологій у процесі навчання студентів, що показано у табл.1.

При визначенні мотиваційно-ціннісного компонента готовності педагогів до дистанційного навчання 61% респондентів висловили своє розуміння значення дистанційних технологій у навчанні, 91% зацікавлені в реалізації навчального процесу за допомогою дистанційних технологій і усвідомлюють корисність своєї діяльності, важливість створення умов для задоволення особливих освітніх потреб кожного студента. З них 66% прагнуть до професійних досягнень в галузі дистанційного навчання. 45% респондентів відзначають власну недостатню самостійність у постановці та вирішенні педагогічних проблем, що виникають у процесі реалізації дистанційного навчання. Це обумовлено, на наш погляд, низьким рівнем знань у галузі дистанційних та інформаційно-комунікаційних технологій; незнанням особливостей проведення дистанційних занять і можливостей інтерактивних форм навчання, особливостей організації процесу навчання в інформаційно-освітньому середовищі і т.д.

При визначенні когнітивного компонента готовності 44% педагогів визнали свій рівень знань як середній, 56% педагогів – як низький. Основні побоювання педагогів пов'язані з розумінням дефіциту у власних знаннях дистанційних технологій навчання.

Для визначення якості операційно-діяльнісного компонента готовності до реалізації дистанційного навчального процесу були запропоновані питання, орієнтовані на виявлення рівня розвитку вмінь щодо реалізації навчального процесу за допомогою дистанційних технологій; умінь планувати свою діяльність в рамках системи дистанційного навчання, прогнозувати її результати; складати індивідуальне навчальне тематичне планування при дистанційному навчанні студентів; адаптувати використовувану методику очного навчання до умов навчання

за допомогою дистанційних технологій. Лише 39% педагогів визначили рівень умінь у застосуванні дистанційних технологій навчання як середній (решта визнають свій низький рівень), незважаючи на те, що інформаційно-комунікаційні технології у своїй професійній діяльності використовують 89% респондентів.

Загальні результати дослідження рівня професійної готовності викладачів свідчать, що мотиваційно-ціннісний компонент більш високий, ніж когнітивний і операційно-діяльнісний: ніхто з опитаних педагогів на момент проведення дослідження не мав високого рівня готовності до реалізації навчального процесу за допомогою дистанційних технологій, лише 39% педагогів визначили свій рівень готовності як середній, у 61% респондентів низький рівень готовності. Але при цьому 61% педагогів показали високий рівень мотивації і позитивне ставлення до застосування дистанційних технологій у процесі навчання. Цей факт, на наш погляд, має позитивний характер, тому що мотивація є одним з основних чинників формування готовності до професійної діяльності в умовах дистанційного навчання студентів. Поряд з цим респонденти відзначають, що потребують постійної підтримки фахівців з дистанційної професійної діяльності, які готові допомагати успішному здійсненню зазначеного процесу.

Таблиця 1

Результати діагностики рівня професійної готовності викладачів до застосування дистанційного навчання

Рівень готовності педагогів	Компонент					
	Мотиваційно-ціннісний		Когнітивний		Операційно-діяльнісний	
	к-ть педагогів	%	к-ть педагогів	%	к-ть педагогів	%
Високий	11	61,0	0	0,0	0	0,0
Середній	6	33,0	8	44,0	7	39,0
Низький	1	6,0	10	56,0	11	61,0
всього	18	100,0	18	100,0	18	100,0

Висновки... Розглянувши сутність, структуру, компоненти професійної готовності викладачів до застосування дистанційного навчання, чинники та умови її формування, можна зробити такі висновки.

1. Формування готовності педагогів до впровадження технологій дистанційного навчання є актуальною проблемою сучасної науки. Готовність викладача вищого навчального закладу до застосування дистанційного навчання являє собою сукупність професійно значущих знань, умінь і навичок, а також цілеспрямованого вираження особистості, що включає внутрішні передумови до діяльності викладача з використанням інноваційних технологій в навчальному процесі.

2. Отже, мотиваційно-ціннісний, когнітивний і операційно-діяльнісний компоненти в сукупності репрезентують структуру готовності педагога до застосування інноваційних освітніх технологій. Зазначена готовність є особистісним утворенням, яке опосередковує залежність між ефективністю діяльності педагога і його спрямованістю на вдосконалення свого професійного рівня.

3. Вважаємо, що основним фактором формування готовності педагогів до дистанційного навчання та підвищення ефективності освітнього процесу є організація супроводу їх професійної діяльності, заснованого на системному підході і включає в себе різноманітні форми і засоби, що забезпечують надання своєчасної кваліфікованої підтримки "дистанційним" викладачам.

4. Дані експерименту підтверджені матеріалами анкетування викладачів. Отримані результати свідчать про те, що запропонована модель формування готовності викладача вищої школи до роботи в системі дистанційного навчання може стати дієвою та ефективною.

Використана література :

1. Бартків О. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності / О.Бартків // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2010. – № 1. – С. 52-58.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник / І.М.Дичківська. – К. : Академвидав., 2004. – С. 247-295.
3. Дьяченко М.И. Психологические проблемы готовности к деятельности / М.И.Дьяченко, Л.А.Кандыбович. – Минск : Изд-во БГУ, 1976. – 146 с.
4. Маркелова С.А. Информационная компетентность педагога дистанционной формы обучения и его готовность к дистанционной образовательной деятельности. В чём разница? [Електронний ресурс] // Письма в Emissia Offline:

электронный науч.-пед. журн. / С.А.Маркелова, А.А.Ахаян, О.А.Кизик. – 2006. – № 12. – Режим доступа к журн.: <http://elibrary.ru/item.asp?id=12796768>

5. Романов А.Н. Технология дистанционного обучения в системе заочного экономического образования / А.Н.Романов, В.С.Торопцов, Д.Б.Григоревич. – М. : Изд-во ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 303 с.
6. Слостенин В.А. Профессиональная готовность учителя к воспитательной работе / В.А.Слостенин // Советская педагогика. – 1981. – № 4. – С. 76-84.
7. Слостенин В.А. Готовность педагога к инновационной деятельности / В.А.Слостенин, Л.С. Подымова // Сибирский педагогический журнал. – 2007. – №1. – С. 42-49.
8. Ширшов Е.В. Организация учебной деятельности в вузе на основе информационно-коммуникационных технологий / Е.В.Ширшов, Е.В.Ефимова. – М. : Логос, 2006. – 272 с.
9. Moore M. Handbook of distance education / Michael Grahame Moore, William G. Anderson. – New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates, 2003. – 872 с.

Зайцева И.А.

ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ГОТОВНОСТИ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ К ОСУЩЕСТВЛЕНИЮ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ

В данной статье рассматривается проблема формирования профессиональной готовности преподавателей вузов к работе в системе дистанционного обучения. Выяснено сущность понятия “готовность”, уточнена трактовка готовности педагогов к реализации дистанционных технологий. Обоснованно показатели и уровни сформированности, критериальные характеристики указанной готовности. Исследована структура профессиональной готовности преподавателей к применению дистанционного обучения. Определены организационно-педагогические условия формирования готовности преподавателей к осуществлению дистанционных образовательных технологий в высшей школе. В статье описаны результаты диагностики уровня готовности педагогов к внедрению дистанционного обучения.

Ключевые слова: профессиональная готовность преподавателя, дистанционное обучение, формирование, педагогические условия, показатели и уровни сформированности, критериальные характеристики, структура, диагностика.

Zaitseva I.

PROVIDING PROFESSIONAL READINESS OF HIGH SCHOOL TEACHERS FOR THE IMPLEMENTATION OF DISTANCE LEARNING OF STUDENTS

This article deals with the problem of professional readiness formation of high school teachers to work in distance learning system. The essence of the concept of “readiness” is clarified, the interpretation of readiness of teachers for the implementation of distance technologies is refined. Rates and levels of formation, criterial characteristics of this concept are justified. The structure of professional readiness of teachers to the use of distance learning is investigated. The organizational and pedagogical conditions of formation of readiness of teachers for the implementation of distance learning technologies in higher education are defined. The article describes the results of the diagnostic level of readiness of teachers to the implementation of distance learning.

Formation of readiness of teachers to the implementation of distance learning technologies is an actual problem of modern science. The readiness of high school teacher to the use of distance learning is a combination of professional knowledge and skills, as well as purposeful expression of personality, including internal backgrounds for the teacher of using innovative technologies in teaching.

So motivational value, cognitive and operationally-activity components together represent the structure of teacher readiness to use innovative technologies. The above mentioned readiness is the personal formation which mediates the relationship between the effectiveness of the teacher’s practice and his focus on improving his professional skills.

We believe that the main factor in the formation of readiness of teachers for distance learning and improving the efficiency of the educational process is to organize the support of their professional activity, based on a systems approach and includes a variety of forms and means to ensure the opportune qualified support for “distance” teachers.

The experimental data are confirmed by the survey materials teachers. The results show that our proposed training model for the formation of a high school teacher readiness to work in distance learning is effective and efficient. The process formation of readiness of high school teachers to the organization of distance learning provides a qualitative passing from low to high level.

Key words: professional readiness of the teacher, distance education, formation, pedagogical conditions, indexes and levels of formation, criterial characteristics, structure, diagnostics.

Подано до редакції 04.04.2015.

Рекомендовано до друку канд.пед.наук, проф. Лазаревим М.О.

УДК 378.22.015.31:373.2

© 2015

Ємчик О.Г.

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАГІСТРІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА

Статтю присвячено дослідженню науково-теоретичних витоків проблеми формування творчого потенціалу майбутніх магістрів дошкільної освіти. На основі аналізу педагогічної теорії та практики проаналізовано роль творчих якостей особистості педагога у майбутній творчій діяльності. Творчий потенціал визначено основною якістю творчої особистості та джерелом творчої діяльності фахівця дошкільної освіти в умовах дошкільного навчального закладу.